

Styrelsen för
Sveriges författarfond

Verksamhetsberättelse för år 2022
med ekonomisk redovisning

Innehåll

	sid.
1	Inledning 5
1	Ändamål och verksamheter 6
1.1	Biblioteksersättningen 6
1.1.1	Bakgrund
1.1.2	Individuella ersättningar Författarfondens fria del: stipendier och bidrag
1.2	Regelverk och styrning. 8
1.2.1	Allmänt
1.2.2	Förordningen om Sveriges författarfond
1.2.3	Övriga författningar
1.2.4	Anslagsposter; regleringsbrev och villkor
1.2.5	Ekonomisk redovisning och revision
2	Organisation 10
2.1	Styrelse 10
2.2	Råd för stipendier och bidrag 11
2.3	Jävsbestämmelser..... 12
2.4	Sakkunniga 12
2.5	Kansli 12
3	Samverkan 13
4	Medelsanvändningen åren 2020–2022 – översikt..... 14
5	Biblioteksersättningen 15
5.1	Biblioteksersättningens beräkning 15
5.1.1	Underlag: utnyttjande och kategorier av verk
5.1.2	Beräkningsperiod 2018–2019
5.1.3	Grundbelopp och multiplar; förhandlingsöverenskommelsen
5.1.4	Total biblioteksersättning för år 2022
5.2	Biblioteksersättningens kostnader 16
5.2.1	Individuella ersättningar
5.2.2	Särskild biblioteksersättning
5.2.3	Pensionsbidrag
5.2.4	Femåriga arbetsstipendier
5.2.5	Treåriga arbetsstipendier
5.2.6	Ettåriga arbetsstipendier
5.2.7	Bidrag till upphovsmannaorganisationer
5.2.8	Administration
5.2.9	Årets resultat
5.3	Resultat- och balansräkning 22

6	Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker	25
6.1	Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister	26
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>27</i>
6.2	Bidrag till dramatiker	28
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>30</i>
6.3	Bidrag för internationella utbyten	31
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>31</i>
7	Dramatikerstöd.....	32
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>33</i>
8	Inkomstgarantier för konstnärer.....	34
9	Långtidsstipendier	34
	<i>Resultaträkning</i>	<i>35</i>
10	Extra anslagna medel (covid-19) 2022	36
11	Stipendiestatistik – översikt.....	37

Inledning

Verksamhetsåret 2022 inleddes med att författarfonden fördelade 30 milj. kr ur det sista av de krispaket för kulturen som regeringen beslutat om under pandemin. Genom ett tilläggsbeslut baserat på tidigare stipendiebeslut enligt fastställda kriterier fördelades närmare 1 400 stipendier på ca 22 000 kr vardera. Baserat på erfarenheten från den omfattande stipendieringen tidigare under pandemin kunde författarfonden snabbt identifiera en lämplig målgrupp för krisstödet, som genom detta förfarande kunde nå mottagarna redan i februari.

För att stimulera en återstart för kulturen efter åren med pandemin beslutade riksdagen enligt regeringens förslag att till år 2022 avsätta medel för stimulansstöd på kulturområdet. För författarfonden förstärktes befintlig anslagspost Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker med ca 9 milj. kr. Förstärkningen innebar betydelsefulla – om än tillfälliga – ökningar på vissa verksamhetsgrenar, så som bidragsgivningen till kulturjournalister, särskilt utformade stöd till dramatiker samt bidragen för internationellt utbyte.

Mot bakgrund av att den stora volymen av stöd till de litterära upphovsmännen kommer från den viktiga biblioteksersättningen – som inte förstärktes med återstartsmedel – har den tillfälliga ökningen inte haft samma påverkan på stipendieutbudet i sin helhet. Samtidigt har söktrycket under året varit fortsatt högt: Totalt inkom och behandlades under året ca 2 800 ansökningar, vilket är ca 25 % mer än under åren innan pandemin. Andelen ansökningar som kunnat beviljas har trots återstartsmedlen sjunkit, vilket i verksamhetsberättelsens avslutande avsnitt redovisas tillsammans med annan mer utförlig stipendiestatistik.

Styrelsen för Sveriges författarfond har lämnat två remissyttranden under året. Författarfonden delade den s.k. återstartsutredningens (SOU 2021:77) uppfattning att förstärkningen efter pandemin skulle få verka mer långsiktigt än för det enskilda året 2022. Utredningens förslag var delvis överspelade när yttrandet avgavs, eftersom statsmakterna då redan anslagit medel i linje med utredningens förslag för år 2022, men förslaget om samma anslagstilldelning för år 2023 kom inte att förverkligas.

I yttrandet över Kreativa Sverige! (SOU 2022:44) menade författarfonden att konstnärernas villkor förtjänade en större plats i en nationell strategi för kulturella och kreativa näringar, samt att den eftersträvansvärda tillväxten i dessa branscher får ett värde först när den genom skäliga villkor, rättmätiga ersättningsystem och statliga stöd "återinvesteras" i konstens och litteraturens utveckling.

En kultur- och konstnärspolitik har att främja den konstnärliga integriteten; det är den som i det enskilda skapar det särskilda värde som egentligen inte kan bedömas med lönsamhetskriterier, men som likväl utgör den mitt vilket värdet av alla kulturella och kreativa näringar skapas av. De direktverkande stöden till enskilda upphovsmän har således också en avgörande betydelse för kulturekonomin. Det är denna författarfondens funktion i det litterära kretsloppet som i den föreliggande verksamhetsberättelsen redovisas genom en saklig uppräknings av utbetalningar, ersättningsberäkning och kostnader fördelade på olika slags stipendier m.m.

1 Ändamål och verksamheter

Styrelsen för Sveriges författarfond har till huvudsaklig uppgift att förmedla den statliga biblioteksersättningen, som i enlighet med förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond utgår till upphovsmän till litterära verk – författare, översättare, tecknare och fotografer – för användningen av deras verk genom de svenska folk- och skolbiblioteken.

Författarfonden har även i uppdrag att besluta om vissa statliga bidrag och stöd till upphovsmän inom ordområdet, vilka också redogörs för i denna verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning.

1.1 Biblioteksersättningen

1.1.1 Bakgrund

Enligt upphovsrättslagen får ett exemplar av ett litterärt verk fritt spridas vidare sedan det med upphovsmannens samtycke har överlåtit. Detta betyder att ett bibliotek som har köpt in en bok har rätt att låna ut den; författaren kan inte motsätta sig det och har ingen i upphovsrättslagen stadgad rätt till ersättning. Genom denna kulturpolitiskt motiverade inskränkning i upphovsrättslagen värnas allmänhetens tillgång till litteratur genom den fria biblioteksutlåningen.

Sedan Sveriges författarfond bildats år 1954 får dock de litterära upphovsmännen i stället en offentlighetsrättslig ersättning av statsmedel för biblioteksutnyttjandet. I propositionen (1954:133) om "anslag till ersättning åt författare för utlåning av deras verk genom bibliotek" angavs två motiv för ersättningen: den skulle dels ge skäligen gottgörande för det samhällsliga utnyttjandet av författarnas verk som den fria biblioteksutlåningen innebar, dels medföra en viss förbättring av författarnas ekonomiska villkor.

Biblioteksersättningen konstruerades redan från början som ett visst belopp per boklån, vilket skulle överföras till Sveriges författarfond – en statlig verksamhet men med en styrelse vars majoritet utsågs av upphovsmännens egna organisationer. Ersättningssystemet har efterhand byggts ut. Numera utgår ersättning för såväl hemlån som referensexemplar av både originalverk (på svenska eller av upphovsman stadigvarande bosatt i Sverige) och verk i översättning till eller från svenska. Verksamheten regleras genom förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394 och senast ändrad 2019:1270.

Reglerna för biblioteksersättningen och ersättningens belopp fastställdes till en början ensidigt av staten. År 1985 kom Sveriges Författarförbund, Föreningen Svenska Tecknare och Svenska Fotografernas Förbund överens med regeringen om en förhandlingsordning avseende biblioteksersättningens grundbelopp, en ordning som tillämpats alltsedan dess.

De kulturpolitiska motiven bakom instiftandet av den svenska biblioteksersättningen skapade en från första början kulturpolitiskt utformad ersättning: den riktas enbart till svenska upphovsmän (som skriver på svenska eller är

bosatta i Sverige) och översättare (till eller från svenska språket) – och därtill används en stor del av medlen för stipendier och bidrag till dessa kategorier av författare, tecknare, fotografer och översättare.

Enligt EG-direktivet av den 19 november 1992 (tidigare 92/100/EEG; nu ersatt av en kodifierad version, 2006/115/EEG) om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk ska en upphovsman i princip ha ensamrätt avseende utlåning av exemplar av verk. Medlemsstaterna får dock föreskriva undantag från utlåningsrätten när det gäller utlåning till allmänheten från offentliga bibliotek, under förutsättning att åtminstone upphovsmännen får ersättning. Vidare får medlemsstaterna fritt bestämma ersättningen, varvid hänsyn får tas till kulturpolitiska ändamål. Den svenska bibliotekersättningsordningen anses därmed uppfylla direktivets krav.

1.1.2 Individuella ersättningar Författarfondens fria del: stipendier och bidrag

Enligt förordningen om Sveriges författarfond ska individuell ersättning ges till ersättningsberättigad upphovsman baserat på antalet hemlån och antalet referensexemplar av dennes verk.

I fondförordningen föreskrivs vidare att bibliotekersättningen utöver de individuella ersättningarna och kostnaderna för själva verksamheten, får användas till stipendier och bidrag till enskilda upphovsmän och bidrag till deras efterlevande samt bidrag till upphovsmännens organisationer för insatser som syftar till att stärka de litterära upphovsmännens ställning och bidrag till särskilda ändamål som avser litterär verksamhet. Den delen av verksamheten brukar kallas författarfondens fria del.

Utgångspunkten för verksamheten är således den individuella ersättningen, som ger de litterära yrkesutövarna en viss minimiersättning för biblioteksutnyttjandet. Konstruktionen med särskild bibliotekersättning innebär att författarfonden tillerkänner vissa högt kvalificerade och yrkesverksamma författare, översättare, tecknare och fotografer en ersättning som fastställs på andra grunder än den generellt fastställda ersättningen per utlånad bok.

Utöver den särskilda ersättningen finns kompletterande arbetsstipendier av olika längd för att förbättra villkoren för bokupphovsmän med yrkesmässiga ambitioner. Ur den s.k. fria delen fördelas också pensionsbidrag.

Genom bibliotekersättningen ersätts de litterära och bildlitterära upphovsmännen för det samhällliga utnyttjandet av deras verk som den fria tillgången till och användningen av dem som biblioteken erbjuder. Samtidigt skapar ersättningen en viss förbättring av upphovsmännens ekonomiska villkor. Den främjar litteraturens utveckling genom att den förbättrar upphovsmännens och översättarnas möjligheter att kunna fortsätta och utveckla sin litterära verksamhet.

1.2 Regelverk och styrning

1.2.1 Allmänt

Med hänsyn till den ursprungliga och huvudsakliga uppgiften – att fördela biblioteksersättningen – fungerar Sveriges författarfond inte som en traditionell förvaltningsmyndighet, även om verksamheten utgör myndighetsutövning och bedrivs utan särskild lagreglering om överlämnande av förvaltningsuppgifter.

Författarfonden saknar förvaltningsanslag och administrationen av verksamheten bekostas av biblioteksersättningen. Vidare innebär den anslagskonstruktion och förhandlingsordning som beskrivits ovan, att statsmakterna avstår mer traditionell målstyrning.

Majoriteten av fondstyrelsens ledamöter utses direkt av upphovsmännens organisationer. De litterära och bildlitterära upphovsmännens inflytande genom styrelserepresentation är reglerad i lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter, se avsnitt 1.2.3 nedan.

De särskilda omständigheterna kring regelverk och styrning påverkar inte kraven på rättssäkerhet, öppenhet och insyn; exempelvis är förvaltningslagen samt offentlighets- och sekretesslagstiftningen tillämpliga på författarfondens verksamhet.

1.2.2 Förordningen om Sveriges författarfond

Verksamheten vid Sveriges författarfond regleras i huvudsak i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394. I förordningen regleras underlag och beräkning av den totala biblioteksersättningen, liksom belopp och bestämmelser för de individuella ersättningarna.

Den s.k. myndighetsförordningen (2007:515) – som gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen – är inte tillämplig på Sveriges författarfond. I fondförordningen regleras också sådant som normalt återfinns i förvaltningsmyndigheters instruktion: styrelsens storlek, beslutsförhet, delegationsrätter m.m. Sedan år 2015 innehåller förordningen också en ändamålsparagraf för verksamheten.

1.2.3 Övriga författningar

Utöver förordningen om Sveriges författarfond regleras verksamheten i följande författningar:

- förordning (1976:528) om bidrag till konstnärer,
- förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik,
- förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer,
- förordning (1983:190) om pensionsgrundande konstnärsbidrag m.m.,
- lag (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde,

Därutöver har styrelsen 2015-12-09 (ändrad senast 2022-09-19 för ikraftträdande 2023-01-01) fastställt arbetsordning för Sveriges författarfond, med bestämmelser och riktlinjer som reglerar författarfondens verksamhet.

1.2.4 Anslagsposter; regleringsbrev och villkor

Medlen för biblioteksersättning utgör anslagspost 8 under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, inom utgiftsområde 17. Anslagsposten disponeras av Kammarkollegiet, som enligt regleringsbrev ska utbetala medlen efter rekvisition till styrelsen för Sveriges författarfond. Vidare föreskriver regeringen i särskilt beslut att Sveriges författarfond senast den 1 mars till Kulturdepartementet ska lämna redogörelse för verksamheten under det föregående året samt ett budgetunderlag för det följande året. Några andra föreskrifter vad avser biblioteksersättningen – utöver dem som ges i förordningen om Sveriges författarfond – har inte utfärdats av regeringen.

För övriga verksamheter disponeras och utbetalas medlen enligt följande:

- Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker
Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Dramatikerstöd (Statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik)
Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Inkomstgaranti för konstnärer till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker
Kammarkollegiet disponerar anslagsposten och utbetalar inkomstgarantierna;
- Långtidsstipendier
Medel för överenskommet antal stipendier utbetalas av Konstnärsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

Samtliga anslagsposter återfinns under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer. Inte heller för dessa verksamheter utfärdar regeringen några föreskrifter utöver dem som återfinns i respektive bidragsförordning. Eftersom författarfonden saknar förvaltningsanslag, föreskriver regeringen i anslagsvillkoren att medel får användas för administrationskostnader.

Tillfälligt under år 2022 har under detta anslag till Sveriges författarfond också anslagits medel med anledning av de ekonomiska konsekvenser som covid 19 medförde för författare och andra litterära upphovsmän. Medlen disponerades av Kammarkollegiet och utbetalades till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

1.2.5 Ekonomisk redovisning och revision

De omständigheter kring författarfondens ställning i statsförvaltningen som redogjorts för ovan leder till att Sveriges författarfond inte kan tillämpa förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Författarfonden har själv i sin arbetsordning fastställt principer för löpande redovisning och för upprättande av denna verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning. Dessa principer är med vissa väsentliga och nödvändiga undantag upprättade med utgångspunkt i de ovan nämnda förordningarna om myndigheters bokföring, årsredovisning m.m.

Av dessa skäl granskas författarfonden inte av Riksrevisionen utan upphandlar – med stöd i regeringens föreskrifter i fondförordningen – själv revision på den privata marknaden. Granskning av verksamhetsberättelsens finansiella delar genomförs således av auktoriserad revisor, och styrelsen för Sveriges författarfond överlämnar årligen till Regeringskansliet (kulturdepartementet) en s.k. rapport från oberoende revisor.

Efter genomförd upphandling under år 2021 har styrelsen utsett KPMG att genomföra granskning för åren 2021, 2022 samt 2023. Huvudansvarig revisor: Alexandra Salomonsson. Hennes rapport efter granskningen av 2022 års verksamhet lämnas enligt föreskrivna villkor före den 1 april 2023.

2 Organisation

Författarfondens verksamhet leds av en styrelse, bestående av ordförande och tio andra ledamöter. Ordföranden och två andra ledamöter förordnas av regeringen. Av övriga ledamöter utses sex av Sveriges Författarförbund, en av Föreningen Svenska Tecknare och en av Svenska Fotografers Förbund. Styrelsen väljer inom sig vice ordförande.

2.1 Styrelse

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Av regeringen förordnade ledamöter:

Ordförande: Ann-Christin Nykvist. Övriga ledamöter: Karin Westerberg och Loretto Villalobos.

Utsedda av Sveriges Författarförbund:

Jörgen Gassilewski, Stig Hansén, Maja Hjertzell, Eva Johansson, Grethe Rottböll (vice ordförande) och Tony Samuelsson.

Utsedd av Svenska Tecknare: Ann Forslind.

Utsedd av Svenska Fotografers Förbund: Annika Legzdins.

2.2 Råd för stipendier och bidrag

Styrelsen utser olika råd som själva beslutar eller bereder och ger förslag till styrelsebeslut om utdelning av stipendier och bidrag m.m. Ledamöterna i dessa stipendieråd förordnas delvis efter förslag från de litterära och bildlitterära upphovsmännens organisationer. Ledamöterna utses av fondstyrelsen för ett år i sänder (högst sex år).

Stipendierådet

Stipendierådet har till uppgift att – enligt de riktlinjer och inom de ramar som beslutas av styrelsen – besluta om utdelning av ett- och treåriga arbetsstipendier samt bereda och ge förslag till styrelsebeslut om övriga stipendier och bidrag samt utdelning av särskild biblioteksersättning.

Stipendierådet har under året bestått av Tony Samuelsson (ordförande), Olle Bergman, Naima Chahboun, Anna Clarén, Anna Gustafsson Chen, Stig Hansén, Elisabeth Helms (våren), Maja Hjertzell, Jörgen Lind, Sara Lundberg, Moa Matthis, Ulrika Milles, Ingrid Olsson och Örjan Sjögren (hösten).

Rådet för tillfälliga bidrag

Rådet för tillfälliga bidrag har till uppgift att – enligt de riktlinjer och inom de ramar som fastställs av styrelsen – besluta om utdelning av tillfälliga bidrag. I rådet har under året ingått Tony Samuelsson (ordförande) och Maja Hjertzell. En plats har varit vakant. Anna Clarén och Sara Lundberg har adjungeras i ärenden som berört tecknare respektive fotografer.

Internationella rådet

Internationella rådet beslutar – enligt de riktlinjer och inom de ramar som beslutas av styrelsen – om utdelning av bidrag för internationella utbyten.

Internationella rådet har under året bestått av Jörgen Gassilewski, ordförande, Lucia Cajchanova, Ann Forslind och Cecilia Franklin.

Dramatikerrådet

I enlighet med föreskrifterna i förordningen om Sveriges författarfond utser styrelsen ett särskilt organ med ordförande och fem andra ledamöter som på styrelsens vägnar självständigt fattar beslut i frågor om bidrag till dramatiker enligt förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer och om bidrag enligt förordningen (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik.

Dramatikerrådet har under perioden bestått av Loretto Villalobos (ordförande), Magnus Berg, Daniel Karlsson, Gertrud Larsson, Kristina Ros och Barbro Westling.

2.3 Jävsbestämmelser

För arbetet i styrelsen och de olika stipendieråden gäller förvaltningslagens bestämmelser. Därutöver har styrelsen fastställt särskilda riktlinjer för hantering av jäv.

Sammanfattningsvis innebär dessa riktlinjer att fråga om jäv behandlas vid beredningsperiodens början (stipendieråden) samt vid varje besluts-sammanträde (styrelsen). Jävig ledamot avstår alltid helt att delta i beredning och beslut rörande den aktuella ansökan.

Dessutom gäller att styrelseledamot inte själv söker stipendium eller bidrag. Ledamot i något av författarfondens stipendieråd får inte söka stipendium m.m. som bereds eller beslutas av det stipendieråd han eller hon är utsedd till. För att undvika jävssituationer vid hantering av ansökningar om organisationsbidrag, bereds dessa ansökningar i särskild ordning av ordföranden i samråd med övriga ledamöter utsedda av regeringen.

2.4 Sakkunniga

Vid beredningen av ansökningar om stipendier m.m. anlitar författarfonden, i den mån sakkunskap inte finns bland styrelsens eller stipendierådets ledamöter, utomstående sakkunniga för bedömning av de verk som åberopas av författare som skriver på annat språk än svenska. Det gäller även verk som översatts från svenska till andra språk. I de två ansökningsomgångarna under år 2022 har sammanlagt 77 (2021: 76) sakkunnigutlåtanden inhämtats från 20 sakkunniga, rörande böcker på 15 olika språk (2021: 23 sakkunniga på 19 olika språk).

2.5 Kansli

Under år 2022 har kansliet bestått av oförändrat fem anställda. Tjänsterna har uppehållits enligt följande: Direktör: Jesper Söderström. Biträdande direktör/Ansvarig, individuella ersättningar: Johan Triyono. Handläggare: Elisabeth Asperheim, Susanna Bjelving samt Annie Norin.

3 Samverkan

Internationellt

Författarfonden har fortlöpande internationella kontakter och kunskapsutbyte med motsvarande institutioner eller organisationer i de länder där biblioteksersättning införts, och bevakar även det arbete inom upphovsrättsområdet som bedrivs inom EU och som kan ha påverkan på den statliga biblioteksersättningen.

Konstnärsnämnden

Konstnärsnämnden disponerar anslagsposten för långtidsstipendier. Konstnärsnämnden och fondstyrelsen ska enligt regleringsbrev enas om hur många av det totala antalet stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker; därefter utbetalas överenskommen andel till författarfonden efter rekvisition. Författarfonden har fortlöpande samråd och erfarenhetsutbyten med Konstnärsnämnden i såväl bidragsärenden som kulturpolitiska och administrativa frågor.

Upphovsmannaorganisationerna

Med de tre upphovsmannaorganisationerna som är representerade i fondstyrelsen – Sveriges Författarförbund, Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund – sker utöver själva styrelsearbetet ett fortlöpande samråd kring frågor som anses betydelsefulla för upphovsmännen och indirekt kan påverka författarfonden, men som ännu inte är fråga för fondstyrelsebeslut eller som normalt inte kommer att bli det. Liknande samråd och informationsutbyte sker också med Sveriges Dramatikerförbund. Fondkansliet har också i övrigt kontakter med organisationernas kanslier i stipendieärenden m.m.

Kungl. biblioteket

Författarfonden har dels kontakter med Kungl. biblioteket rörande den officiella folk- och skolbiblioteksstatistiken, dels ett fortlöpande utbyte kring frågor som rör katalogisering i nationalbibliografin, vilken utgör en viktig grund för fastställandet av individuella ersättningar till de enskilda upphovsmännen.

Arbetsgivarverket

Sveriges författarfond är obligatorisk medlem i det statliga arbetsgivarorganet Arbetsgivarverket. Direktören är ledamot i det s.k. arbetsgivarkollegiet för Arbetsgivarverket.

STIM/SAMI/Copyswede

I enlighet med förordningen (1998:1387) om fonogramersättning fördelar STIM och SAMI sedan år 1999 den statliga ersättningen för bibliotekens utlåning av fonogram och musiktryck. Liksom tidigare år har Sveriges författarfond mot ersättning försett organisationerna med uppgifter, hämtade ur fondens utlåningsurval, om vilka musikaliska verk som under föregående år lånats vid landets folkbibliotek. Författarfonden förser årligen också den upphovsrättsförvaltande organisationen Copyswede med utlåneinformation beträffande ljudböcker på biblioteken, för att användas till stöd för fördelning av den s.k. privatkopieringsersättningen.

4 Medelsanvändningen åren 2020–2022 – översikt

	2022	2021	2020
	(tkr)		
Biblioteksersättningen			
Anslag	184 792	181 115	177 342
Kostnader:			
Ersättningar, stipendier och bidrag	179 392	171 553	167 414
Administration, avskrivningar, räntekostnader	9 393	8 281	8 736
Summa kostnader	188 785	179 834	176 150
Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker			
Anslag	18 737	9 535	8 113
Kostnader:			
Bidrag, författare m.fl.	8 070	4 200	3 480
Bidrag, dramatiker	7 619	3 922	3 311
Bidrag, internationellt utbyte	1 466	661	464
Administration	930	490	420
Summa kostnader	18 085	9 273	7 708
Dramatikerstöd			
Anslag	4 461	4 047	3 509
Kostnader:			
Bidrag	4 054	3 850	3 390
Administration	230	210	180
Summa kostnader	4 284	4 060	3 570
Långtidsstipendier			
Anslag	5 361	3 998	3 548
Kostnader:			
Stipendier	5 361	3 998	3 548
Administration	0	0	0
Summa kostnader	5 361	3 998	3 548
Extra stipendier (med anledning av covid 19)			
Anslag	30 000	72 200	40 000
Kostnader:			
Stipendier	29 910	71 113	39 800
Administration	90	1 087	200
Summa kostnader	30 000	72 200	40 000
Samtliga verksamheter			
Anslag	243 351	270 895	232 512
Kostnader:			
Ersättningar, stipendier och bidrag	235 872	259 297	221 407
Administration	10 643	10 068	9 536
Summa kostnader	246 515	269 365	230 943

5 Bibliotekersättningen

5.1 Bibliotekersättningens beräkning

5.1.1 Underlag: utnyttjandet och kategorier av verk

Följande komponenter ingår i det statistiska underlaget för bibliotekersättningen:

- antalet hemlån i folk- och skolbibliotek av fysiska exemplar av upphovsrättsligt skyddade litterära verk av följande kategorier: a) originalverk på svenska språket samt originalverk av upphovsmän stadigvarande bosatta i Sverige, b) verk i översättning till eller från svenska;
- antalet referensexemplar – d.v.s. böcker som finns tillgängliga på bibliotek för läsning men inte för hemlån – i folk- och skolbibliotek av ovannämnda kategorier av verk.

5.1.2 Beräkningsperiod 2018–2019

Enligt förordningen om Sveriges författarfond beräknas fr.o.m. år 2015 (d.v.s. med verkan fr.o.m. anslagsåret 2016) bibliotekersättningen med utgångspunkt i medelvärdet av antalet hemlån och referensexemplar under två kalenderår i följd (beräkningsperiod). Medelvärdet under en beräkningsperiod ska utgöra grunden för den bibliotekersättning som överförs under två år i följd, med början tre år efter det sista kalenderåret i beräkningsperioden. I grundöverenskommelsen mellan parterna stadgas också att förhandlingarna ska ske vartannat år, d.v.s. sträcka sig över två anslagsår.

För år 2022 baserades således ersättningen på ett medelvärde av utlåning och referensbestånd under åren 2018 och 2019. Samma beräkningsperiod gäller också för anslagsåret 2023. Beräkningen finns redovisad i detalj i författarfondens budgetunderlag till regeringen för år 2022. Utgångspunkt för beräkningen är Kungl. bibliotekets statistik över folk- och skolbibliotekens utlåning, vilken produceras inom ramen för Sveriges officiella statistik.

5.1.3 Grundbelopp och multiplar; förhandlingsöverenskommelsen

Den totala bibliotekersättningens storlek beräknas med hjälp av ersättningens beloppsnivåer för lån och referensexemplar. Beloppet för hemlån av svenskt originalverk utgör bibliotekersättningens grundbelopp. Storleken på detta grundbelopp ska enligt 4 § fondförordningen bestämmas genom överenskommelse mellan regeringen och de tre upphovsmannaorganisationerna.

I enlighet med 2014 års grundöverenskommelse om förhandlingsordning genomfördes under år 2021 förhandlingar avseende grundbeloppet för åren 2022 och 2023. Den 28 juni 2021 ingicks en överenskommelse med de tre upphovsmannaorganisationerna, innebärande att grundbeloppet för år 2022 höjdes med åtta öre, till 2 kr, och för år 2023 med ytterligare fyra öre, till 2 kr

och 4 öre. Förhandlingsöverenskommelsen godkändes av regeringen 2021-07-01. Övriga belopp bestäms enligt förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond som multiplar av grundbeloppet, för år 2022 enligt följande:

Biblioteksersättningens multiplar 2022

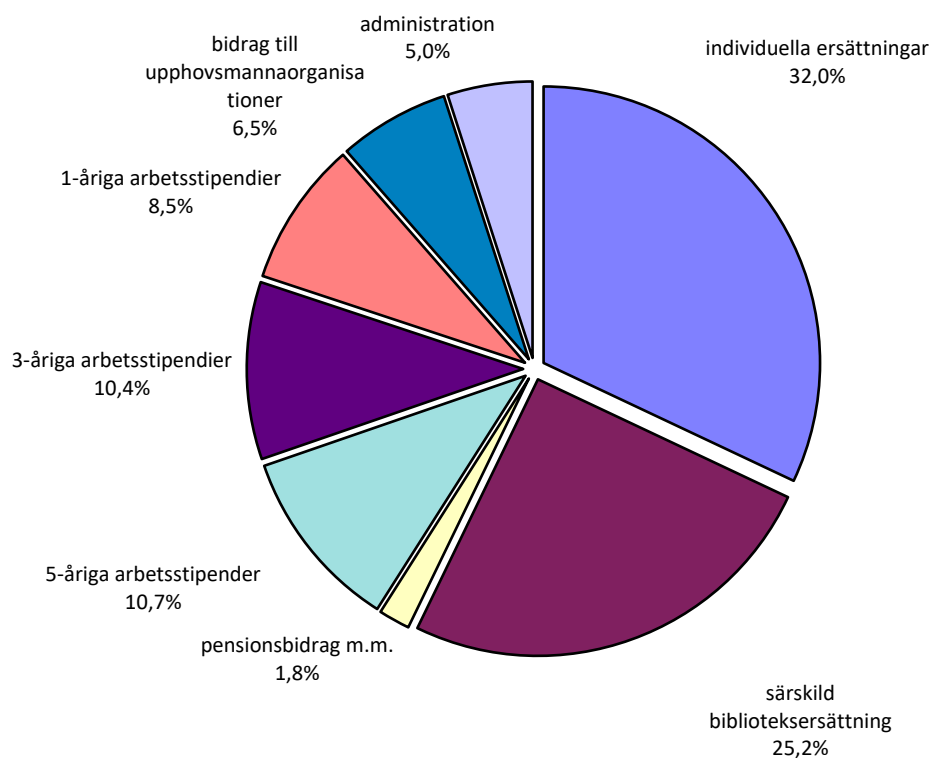
Lån av originalverk	<i>Grundbelopp</i>	2 kr
Lån av översättning	<i>½ av grundbeloppet</i>	1 kr
Referensexemplar av originalverk	<i>4 x grundbeloppet</i>	8 kr
Referensexemplar av översättning	<i>2 x grundbeloppet</i>	4 kr

5.1.4 Total biblioteksersättning för år 2022

Med stöd av den ovan redovisade förhandlingsöverenskommelsen och den biblioteksstatistik för beräkningsperioden 2018–2019 som redovisats i författarfondens budgetunderlag till regeringen för år 2022, fastställdes slutligt den totala biblioteksersättningen för år 2022 till 184 792 000 kr.

5.2 Biblioteksersättningens kostnader

Biblioteksersättningens kostnader 2022
Procentuella andelar

Kostnader för ersättningar, stipendier och bidrag inom biblioteksersättningen 2020–2022:

	2022	2021	2020
Individuella ersättningar:			
<i>Antal</i>	3 825	4 041	4 057
<i>Beloppsintervall</i>	2 400 – 318 150 kr	2 300 – 317 580 kr	2 260 – 316 378 kr
<i>Medelbelopp</i>	15 929	15 573	15 917
<i>Totalt belopp</i>	60,9 milj. kr	62,9 milj. kr	64,6 milj. kr
Särskild biblioteksersättning:			
<i>Antal</i>	162	163	164
<i>Bruttobelopp</i>	312 000 kr	312 000 kr	272 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	47,5 milj. kr	47,9 milj. kr	41,4 milj. kr
Pensionsbidrag:			
<i>Antal</i>	69	70	75
<i>Beloppsintervall</i>	6 312 – 72 768 kr	6 228 – 71 664 kr	6 192 – 71 268 kr
<i>Totalt belopp</i>	3,5 milj. kr	3,5 milj. kr	3,9 milj. kr
Femårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	101	107	116
<i>Belopp</i>	200 000 kr	200 000 kr	160 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	20,2 milj. kr	21,4 milj. kr	18,5 milj. kr
Treårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	103	107	103
<i>Belopp</i>	190 000 kr	190 000 kr	150 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	19,6 milj. kr	20,3 milj. kr	15,4 milj. kr
Ettårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	201	49	194
<i>Beloppsintervall</i>	70 000 – 100 000 kr	70 000 – 100 000 kr	60 000 – 90 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	79 552 kr	81 633 kr	61 856 kr
<i>Totalt belopp</i>	16,0 milj. kr	4,0 milj. kr	12,0 milj. kr

5.2.1 Individuella ersättningar

Enligt förordningen om Sveriges författarfond beräknas de individuella ersättningarnas belopp på antalet hemlån och referensexemplar för kalenderåret året före det år ersättningen avser. För år 2022 har således dessa ersättningar baserats på biblioteksstatistiken för år 2021.

Ersättningens belopp per utlån är i fondförordningen fastställt till 60 procent av biblioteksersättningens grundbelopp.

År 2022 betalades ersättning till berättigad upphovsman med 1 kr och 20 öre för varje hemlån och 4 kr och 80 öre för varje referensexemplar av litterärt verk i original. Till översättare av litterärt verk till och från svenska betalades ersättning med 60 öre för varje hemlån och 2 kr och 40 öre för varje referensexemplar.

Beräkningen av ersättningen är samordnad, både vad avser ersättning för original respektive översättningar samt i fråga om hemlån och referensexemplar. Den vars utlåning understiger motsvarande 2 000 lån av verk i original respektive 4 000 lån av översättningar är inte berättigad till ersättning. År 2022 har således minimigränsen för utbetalning varit 2 400 kr. Efter en ändring i förordningen om Sveriges författarfond, gäller från och med år 2017 vidare en särskild begränsning för små utbetalningar till efterlevande: rätten till ersättning övergår inte till efterlevande om ersättningen till den enskilda mottagaren understiger hälften av den nivå som berättigar en levande upphovsman till ersättning (år 2022: 1 200 kr).

Vid höga utlåningssiffror avtrappas ersättningen i två steg, med början vid 200 000 lån av originalverk respektive 400 000 lån av översättningar.

Ersättningarna är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagarna betalar själv socialförsäkringarna m.m. på dessa ersättningar i form av egenavgifter. (Den som är född åren 1938 - 1956 betalade år 2022 endast ålderspensionsavgift och den som är född 1937 eller tidigare betalade inga egenavgifter.)

För beräkning av ersättningarna genomför författarfonden årliga undersökningar av bibliotekens utlåning och referensbestånd. Fondkansliet samlar in information om utlåningen av böcker i samtliga datoriserade bibliotekssystem i landet.

När själva insamlingen är avslutad påbörjas ett omfattande arbete med att analysera den bibliografiska informationen som i bibliotekens katalogposter finns om varje enskilt verk. Författarfondens kansli har med tiden byggt upp en stor databas som innehåller bibliografiska uppgifter om enskilda verk med information om hur de individuella ersättningarna för respektive verk ska fördelas. Det insamlade materialet matchas mot detta verksregister och huvuddelen av lånen bearbetas maskinellt. Fondens personal bearbetar sedan vidare det återstående materialet (med undantag för verk med *mycket låg* utlåning). För varje år växer på så sätt verksregistret och efterföljande år kan en större del av materialet bearbetas maskinellt.

Undersökningen av 2021 års bokutlåning och referensbestånd gav till resultat att 3 825 upphovsmän (eller deras efterlevande) var berättigade till ersättningar om totalt 60 927 621 kr. De enskilda ersättningarnas belopp varierade mellan 2 400 kr och 318 150 kr, med ett genomsnittligt ersättningsbelopp på 15 929 kr (föregående år 15 573 kr) och medianvärde på 5 678 kr (föregående år 5 383 kr).

Eftersom det gäller begränsningar för små utbetalningar till efterlevande avräknas från det redovisade totalbeloppet de summor som understiger gränsen på 1 200 kr (sammanlagt ca 400 000 kr avseende 2021 års utlåning). Vidare gäller att inte alla de uträknade ersättningarna kan utbetalas samma år som uträkningen är klar, eftersom mottagarnas adresser oftast inte är kända för fondkansliet vid det tillfälle då de för första gången erhåller någon ersättning. Upphovsmännen eller deras arvingar efterforskas då under påföljande år. Om ersättningen ännu fem år efter utlåningsåret inte kunnat utbetalas, tillfaller beloppet fonden.

Av ersättningarna för 2021 års bokutlåning och referensbestånd på totalt 60 927 621 kr, kunde 60 520 962 kr betalas ut under år 2022. Därtill kunde 494 629 kr betalas ut avseende ersättningar för tidigare år. Totalt utbetalades alltså 61 015 591 kr, till ca 4 200 personer (upphovsmän och arvingar).

Ett belopp på 77 229 kr återgick 2022-12-31 till fonden avseende ersättningar för 28 upphovsmän som inte kunnat utbetalas inom fem år efter utlåningsåret. Efter rättelser av tidigare upplupna ersättningar på netto 6 108 kr återgick således totalt 83 337 kr 2022-12-31 till fonden. De ersättningar för utlåningsåren 2017-2021 som vid årets slut fortfarande inte kunnat betalas ut, berörde 138 upphovsmän och uppgick till 983 350 kr (föregående år: 1 148 549 kr).

5.2.2 Särskild biblioteksersättning

Enligt förordningen om Sveriges författarfond kan styrelsen besluta att individuell ersättning till en viss upphovsman ska utgå med ett högre belopp än det statistiskt beräknade.

Sådan särskild biblioteksersättning kan enligt styrelsens bestämmelser tilldelas upphovsman vars verk bildar underlag för biblioteksersättning, vilken avser att uteslutande eller huvudsakligen vara litterärt verksam som författare, översättare, tecknare eller fotograf och som på ett övertygande sätt, med hänsyn till både kvalitet och kvantitet, dokumenterat sin verksamhet. För att tilldelas den särskilda biblioteksersättningen bör man varit verksam i minst 10 år, och med rimlig kontinuitet kommit ut med minst 5 å 6 egna verk. (För översättningar och verk med flera upphovsmän: 10 å 20 verk). Konkurrensen om de särskilda ersättningarna är stor; därför ställs kraven på de sökande i praktiken oftast högre än vad som framgår av dessa riktlinjer. Den som tilldelas särskild biblioteksersättning har i regel tidigare haft både kortare och fleråriga stipendier från författarfonden.

Den som innehar särskild biblioteksersättning får inte samtidigt inneha anställning – eller förordnande/uppdrag med anställningslika villkor – med mer än halv årsarbetstid. Så länge innehavaren uppfyller villkoren, fortsätter den särskilda ersättningen att utbetalas årligen, försåvitt inte synnerliga skäl

talat emot det. Vart femte år gör författarfonden uppföljningar av innehavarnas litterära verksamhet och ekonomiska situation. De får i samband med detta intyga att de är fortsatt litterärt verksamma och uppfyller de ovan nämnda villkoren för innehavet.

Den särskilda biblioteksersättningen är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagaren betalar de sociala avgifterna i form av egenavgifter. Den särskilda ersättningen upphör då innehavaren tar ut pension eller senast när hen fyller 70 år.

Fondstyrelsen bestämmer, för ett år i taget, storleken på den särskilda ersättningen. År 2022 var beloppet oförändrat 312 000 kr.

Styrelsen har under år 2022 utsett 10 st. nya innehavare medan 11 st. innehav av särskild biblioteksersättning har upphört.

År 2022 var sammanlagt 163 (föregående år: 164) författare, översättare, tecknare och fotografer innehavare av särskild biblioteksersättning. Ett av dessa innehav har varit "vilande" i enlighet med bestämmelserna. Antalet utbetalade särskilda ersättningar i september 2022 var därför 162 (föregående år: 163). Det sammanlagda bruttobeloppet för särskilda ersättningar var under året 50 544 000 kr. Efter avdrag av kostnaderna för innehavarnas statistiskt beräknade individuella ersättningar för 2021 års bokutlåning (i medeltal 18 668 kr per innehavare, totalt 3 024 235 kr) blev nettokostnaden för de särskilda ersättningar som utbetalades år 2022: 47 519 765 kr.

5.2.3 Pensionsbidrag m.m.

Från författarfonden kan utdelas pensionsbidrag till författare, översättare, tecknare och fotografer, vilka under längre tid varit litterärt yrkesverksamma och vilkas bokproduktion bedöms som tillräcklig vad gäller omfattning och litterära kvaliteter.

Enligt styrelsens bestämmelser ska storleken på beviljat pensionsbidrag anpassas till mottagarens allmänna pension. Bidraget ska, sammanräknat med den allmänna pensionen uppgå till 3,8 prisbasbelopp (2022: 183 540 kr) räknat vid ansökningstillfället. Pensionsbidraget kan endast i undantagsfall överstiga 1,5 prisbasbelopp per år. Pensionsbidraget är skattepliktigt.

Styrelsen beslutade i december 2021 om en generell höjning från och med 2022 med 1,5% vilket motsvarade höjningen av prisbasbeloppet.

Vid budgetårets slut utbetalades sammanlagt 69 pensionsbidrag (föregående år: 70) med belopp mellan 6 312 kr/år och 72 768 kr/år. Tre nya pensionsbidrag har beviljats samtidigt som fyra innehavare har avlidit. Sammanlagt har i pensionsbidrag utbetalats 3 457 649 kr under år 2022.

Utöver pensionsbidragen har ett tillfälligt bidrag på 10 000 kr utdelats.

5.2.4 Femåriga arbetsstipendier

Beloppet för de femåriga arbetsstipendierna år 2022 var oförändrat 200 000 kr/år. 22 nya stipendiater har tillkommit under året, medan 28 stipendier har upphört. Sammanlagt har 20 200 000 kr utbetalats till totalt 101 innehavare av femårigt arbetsstipendium.

Innehavare av femårigt arbetsstipendium från Sveriges författarfond får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

5.2.5 Treåriga arbetsstipendier

Beloppet för de treåriga arbetsstipendierna år 2022 var oförändrat 190 000 kr/år. 37 nya stipendiater har tillkommit under året, medan 41 stipendier har upphört. Sammanlagt har 19 570 000 kr utbetalats till totalt 103 innehavare av treårigt arbetsstipendium.

I likhet med det femåriga arbetsstipendiet får innehavare av treårigt stipendium tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst, och pensionsavgiften betalas på samma sätt från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

5.2.6 Ettåriga arbetsstipendier

Beloppen för de ettåriga arbetsstipendierna år 2022 var 70 000 kr respektive 100 000 kr. Sammanlagt har beviljats 201 st. ettåriga arbetsstipendier ur bibliotek ersättningen om totalt 15 990 000 kr (medeltal 79 552 kr).

5.2.7 Bidrag till upphovsmannaorganisationer

Organisationsbidrag har för år 2022 (beslut i december 2021) tilldelats Sveriges Författarförbund med 8 704 000 kr, Svenska Tecknare med 1 666 000 kr och Svenska Fotografers Förbund, fotoförfattarsektionen, med 1 852 000 kr. Sammanlagt utdelades således bidrag till upphovsmännens organisationer med 12 222 000 kr (föregående år: 12 041 000 kr).

5.2.8 Administration

Kostnaderna för författarfondens administration *vad avser bibliotek ersättningen* uppgick år 2022 till 9 393 010 kr (inklusive avskrivningar 72 013 kr samt räntekostnader 32 102 kr). Från administrationskostnaderna har sammanlagt 1 560 400 kr avräknats, vilket har betalats till bibliotek ersättningen från övriga anslagsposter för administrationen av dessa verksamheter samt från STIM/SAMI och Copyswede för ersättning för bearbetad utlånedata.

Av administrationskostnaderna (före avräkningen för administrationsersättning m.m.) avsåg ca 5,0 milj. kr personalkostnader och ca 3,4 milj. kr kostnader för styrelse, stipendieråd och sakkunniga. Övriga administrationskostnader uppgick till ca 2,4 milj. kr, varav ca 1,2 milj. kr avsåg kostnader för lokalhyra. Kostnaderna för administrationen tas helt från fondmedel. De uppgick under år 2022 till 5,0 procent av biblioteksersättningens totala kostnader.

5.2.9 Årets resultat

Biblioteksersättningens anslagsintäkter för år 2022 uppgick till 184 792 000 kr. Verksamhetens totala kostnader uppgick till 188 784 500 kr, varav kostnader för ersättningar, stipendier och bidrag 179 391 585 kr, kostnader för administration 9 288 894 kr, avskrivningar 72 013 kr samt räntekostnader 32 008 kr (negativ ränta på fondens plusgirokonton). Årets resultat gav därmed ett underskott på 3 992 501 kr.

5.3 Resultat- och balansräkning: *Biblioteksersättning*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2022	2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	184 792	181 115
SUMMA INTÄKTER		184 792	181 115
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Individuella ersättningar	(2)	-60 422	-62 418
Särskild biblioteksersättning netto	(3)	-47 520	-47 855
Pensionsbidrag		-3 458	-3 509
Femåriga arbetsstipendier		-20 200	-21 400
Treåriga arbetsstipendier		-19 570	-20 330
Övriga stipendier och bidrag		-28 222	-16 041
Summa Ersättningar och bidrag		-179 392	-171 553
Personal och styrelse		-8 443	-8 067
Övriga administrationskostnader		-2 406	-2 155
Administrationsersättningar		1 560	2 071
Summa Administration		-9 289	-8 151
Avskrivningar	(5)	-72	-67
Räntekostnader		-32	-63
SUMMA KOSTNADER		-188 785	-179 834
ÅRETS RESULTAT		-3 993	1 281

Biblioteksersättning, forts.

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	(4)	87	108
Fordringar			
Övriga kortfristiga fordringar		0	1
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	(5)	408	476
Kassa och bank			
Plusgiro, bankkonto		10 363	14 111
Skattekonto		15	0
SUMMA TILLGÅNGAR		10 873	14 696
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		12 225	10 944
Årets resultat		-3 993	1 281
Skulder			
Leverantörsskulder		75	42
Övriga skulder	(6)	1 708	1 630
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	(7)	858	799
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		10 873	14 696

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges författarfond omfattas inte av förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring eller förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. (Se även avsnitt 1.2.5).

Enligt 21 § arbetsordningen för Sveriges författarfond tillämpas redovisnings- och värderingsprinciper som med väsentliga undantag upprättats med utgångspunkt i ovan nämnda förordningar.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningen enligt plan. Följande avskrivningstider tillämpas: 3 år för datorer, skrivare och nätverk; 5 år för övriga maskiner och inventarier.

Redovisnings- och värderingsprinciperna har varit oförändrade från föregående år.

Biblioteksersättning, forts.

Noter

(1) Anslagsposten 5:2 ap. 8 under utgiftsområde 17, Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek, disponeras av Kammarkollegiet. Medlen betalas ut till Sveriges författarfond efter rekvisition.

(2) Individuella ersättningar	(tkr)	2022	2021
Individuell ersättning		60 928	62 932
Förfallna individuella ersättningar samt rättelser		-83	-123
Arvsvinster*		-422	-391
Summa individuella ersättningar		60 423	62 418

*Under miniminivån för utbetalning till efterlevande

(3) Särskild biblioteksersättning
Bruttobelopp för särskilda ersättningar: 50 544 tkr. Avgår innehavarnas statistiskt beräknade individuella ersättning för 2021 års utlåning: 3 024 tkr. Nettokostnad: 47 520 tkr.

(4) Avskrivningar / Maskiner och inventarier
Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som beräknas ha en livslängd om minst 3 år och vilkas anskaffningskostnad uppgår till minst 10 000 kr.

Avskrivning sker enligt den ekonomiska livslängd som fastställts för de olika kategorierna av anläggningstillgångar (datorer, skrivare och nätverk: 3 år; övriga maskiner och inventarier: 5 år).

Tkr	2022	2021
IB	808	882
Utrangeringar	-35	-118
Årets inköp	<u>51</u>	<u>44</u>
UB	824	808
Akkumulerad avskrivning	700	752
Årets avskrivning	72	66
Utrangeringar	<u>-35</u>	<u>-118</u>
Avskrivning totalt	737	700
Planenligt restvärde	87	108

(5) Avser förutbetalda hyreskostnader samt övriga förutbetalda kostnader.

(6) Avser ej utbetalade individuella ersättningar (983 tkr), källskatt (492 tkr), upplupna bidrag (190 tkr) samt övriga kortfristiga skulder (43 tkr)

(7) Avser personalens upplupna semesterlöner inklusive arbetsgivaravgifter, upplupna arbetsgivaravgifter för personal och styrelse, upplupna premier för statens avtalsförsäkringar samt upplupen kostnad för lokalt omställningsarbete.

Bibliotekersättning, forts

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv sina anslagsposter och får därmed inte ha några ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

Beräknade framtida åtaganden uppgår totalt till 113 829 875 kr (föregående år:

111 123 201 kr), vilka baseras på fondstyrelsens tidigare beviljade stipendier och bidrag.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	Pensions- bidrag	5-åriga stipendier	3-åriga stipendier	Summa, kr
2023	3 707 436	18 000 000	21 140 000	42 847 436
2024	3 385 050	13 800 000	12 400 000	29 585 050
2025	3 062 664	9 400 000	7 030 000	19 492 664
2026	2 740 278	6 400 000		9 140 278
2027	2 417 892	2 000 000		4 417 892
2028	2 095 506			2 095 506
2029	1 773 120			1 773 120
2030	1 450 734			1 450 734
2031	1 128 348			1 128 348
2032	805 962			805 962
2033	483 576			483 576
2034	161 190			161 190
2035	448 119			448 119
2036	0			0
2037	0			0
Summa, kr:	23 659 875	49 600 000	40 570 000	113 829 875

Beträffande uträkning av framtida åtaganden för pensionsbidrag har följande metod använts: Vid 2023 års ingång innehar 69 personer pensionsbidrag till en beräknad årskostnad om 3 707 436 kr, vilket i medeltal blir 53 731 kr/person och år. Under en femårsperiod (2018 – 2022) har i medeltal 6 personer/år avlidit. Det beräknade värdet av framtida åtaganden vad gäller pensionsbidrag har således minskats med $6 \times 53\,731 \text{ kr} = 322\,386 \text{ kr/år}$.

6 Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 5. Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker.

Anslagsposten har under 2022 uppgått till 18 737 000 kr (+9 202 000 kr jämfört med föregående år). Förstärkningen av anslagsposten var en del av satsningen på att stimulera en återstart för kulturen efter åren med pandemin. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats enligt följande:

- 8 084 000 kr för bidrag till författare, översättare och kulturjournalister;
- 7 693 000 kr för bidrag till dramatiker och översättare av dramatik;
- 2 030 000 kr för bidrag för internationella utbyten.

Verksamheternas administrationskostnader täcks av medlen under denna anslagspost och har fastställts till 930 000 kr.

Dramatikerrådet beslutar på styrelsens vägnar om den del av anslagsposten som fördelats på bidrag till dramatiker och översättare av dramatik. Internationella rådet beslutar om den del som fördelats på bidrag för internationella utbyten.

I enlighet med förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer fördelas statsbidrag till enskilda yrkesutövande konstnärer, med syftet att främja deras möjligheter att bedriva, fördjupa och utveckla sin konstnärliga verksamhet. Statsbidrag får lämnas i form av stipendier, projektbidrag och bidrag för internationellt utbyte.

Fondstyrelsen har frihet att inom ramen för anslagsposten prioritera mellan de olika typerna av bidrag och anpassa deras antal och bidragsbeloppens storlek till de behov som finns. Hur fondstyrelsen respektive dramatikerrådet valt att prioritera redovisas i följande två avsnitt.

6.1 Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister

Styrelsen för Sveriges författarfond har inom biblioteksersättningens ram i relativt stor utsträckning koncentrerat insatserna på att skapa ekonomisk trygghet under längre perioder för de litterära upphovsmännen. Statsbidraget ur anslagspost 5:2, ap.5 till författare, översättare och kulturjournalister har i stället utnyttjats som ett nödvändigt komplement till biblioteksersättningen, genom en prioritering på ettåriga arbetsstipendier. Statsbidraget har vidare den viktiga funktionen att stödja kulturjournalisterna, vilka mer sällan eller aldrig kan erhålla stipendier ur biblioteksersättningen.

Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 8 084 000 kr på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister. Med de s.k. återstartsmedlen har författarfonden här förstärkt utbudet av arbetsstipendier. 42 st. ettåriga arbetsstipendier på 70 000 kr respektive 100 000 kr om totalt 8 070 000 kr har utdelats under året.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2022	2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	9 014	4 596
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag		-8 070	-4 200
Administration	(2)	-930	-490
SUMMA KOSTNADER		-9 000	-4 690
ÅRETS RESULTAT		14	-94

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		17	3
SUMMA TILLGÅNGAR			3
KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat kapital		3	97
Årets resultat		14	-94
Skulder			
Övriga skulder		0	0
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		17	3

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 5, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgick till 18 737 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 8 084 000 kr på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister; därtill redovisas administrationskostnaderna, 930 000 kr, här samlat för hela anslagsposten (resterande del av anslagsposten har fördelats på bidrag till dramatiker samt till bidrag för internationella utbyten). Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och betalas efter rekvisition ut till styrelsen för Sveriges författarfond.

(2) Avser ersättning för administrationskostnader till verksamheten Bibliotk ersättning enligt styrelsens beslut 2022-02-24, prot. nr 402. Kostnaden redovisas här samlat för alla verksamhetsgrenar under anslagsposten.

6.2 Bidrag till dramatiker

För bidrag till dramatiker/manusförfattare och översättare av dramatik har dramatikerrådet under år 2022 enligt fondstyrelsens beslut tillförts 7 693 000 kr (+ 3 784 000 kr).

Inom ramen för verksamheten under denna anslagspost prioriterar dramatikerrådet arbetsstipendier, och utdelar liksom författarfonden i övrigt inga projektbidrag. Med de s.k. återstartsmedlen för år 2022 förstärktes utbudet av dessa ordinarie arbetsstipendier. Dramatikerrådet beslutade därtill att utlysa och fördela särskilda målinriktade stipendier till dramatiker som skriver för scenen, vilka utformades särskilt för återhämtningen efter pandemin.

Stipendierna kompletterade det ordinarie dramatikerstödet (se avsnitt 7) till teatrar i en tid när programläggningen förskjutits, det bildats köer på teatrarna och beställningarna minskade i antal. Detta målinriktade stöd för att utveckla en enskild pjäsidé syftar samtidigt till att stärka dramatikers position och främja tillkomsten av utvecklade originalidéer som kan erbjudas landets teatrar.

Under året har dramatikerrådet inte delat ut några nya femåriga arbetsstipendier. Inga innehav har upphört och antalet innehavare av femårigt arbetsstipendium är därmed oförändrat 8 st. Totalt har 1 159 200 kr utbetalats. Innehavare av femårigt stipendium får tillgodoräkna sig det som pensionsgrundande inkomst; pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Åtta tvååriga stipendier på 110 000 kr för andra året har betalats ut, d.v.s. totalt 880 000 kr. 46 st. ettåriga arbetsstipendier på 70 000 kr respektive 100 000 kr om totalt 3 880 000 kr har utdelats under året.

Därtill har 17 st. målinriktade arbetsstipendier på 100 000 kr om totalt 1 700 000 kr utdelats.

Totalt har under budgetåret 2022 således i bidrag utbetalats 7 619 200 kr.

Arbetsstipendier till dramatiker ur anslag 5:2, ap.5 2020–2022:

	2022	2021	2020
Femårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	8	8	6
<i>Belopp</i>	144 900 kr	142 800 kr	141 900 kr
<i>Totalt belopp</i>	1 159 200 kr	1 142 400 kr	851 400 kr
Tvåårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	8	14	12
<i>Belopp</i>	110 000 kr	100 000 – 110 000 kr	100 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	880 000 kr	1 480 000 kr	1 200 000 kr
Ettårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	46	13	17
<i>Beloppsintervall</i>	70 000 – 100 000 kr	100 000 kr	60 000 – 90 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	84 348 kr	100 000 kr	74 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	3 880 000 kr	1 300 000 kr	1 260 000 kr
Målinriktat arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	17	-	-
<i>Belopp</i>	100 000 kr		
<i>Totalt belopp</i>	1 700 000 kr		

Utöver stipendierna som fördelats ur denna anslagspost har dramatikerrådet på styrelsens vägnar också beslutat om ett fåtal stipendier ur anslagsposten för långtidsstipendier (se avsnitt 9). Till dramatiker/manusförfattare har även fördelats bidrag för internationella utbyten (avsnitt 6.3) samt stipendier ur extra anslagna medel med anledning av covid-19 (se avsnitt 10).

Resultat- och balansräkning: *Bidrag till dramatiker*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2022	2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	7 693	3 909
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag		-7 619	-3 922
ÅRETS RESULTAT		74	-13

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		80	6
SUMMA TILLGÅNGAR		80	6
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		6	19
Årets resultat		74	-13
Skulder			
Övriga skulder		0	0
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		80	6

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 5, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgick till 18 737 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 7 693 000 kr på bidrag till dramatiker (resterande del av anslagsposten har fördelats på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister samt till bidrag för internationella utbyten). Anslagsposten disponeras av Kammarkollegiet och betalas efter rekvisition ut till styrelsen för Sveriges författarfond. Enligt föreskrifterna i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond ska dramatikerrådet på styrelsens vägnar fatta beslut i frågor om bidrag till dramatiker enligt förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer.

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv sina anslagsposter och får därmed inte ha några ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	5-åriga stipendier
2023	945 000
2024	630 000
2025	315 000
2026	0
Summa, kr	1 890 000

6.3 Bidrag för internationella utbyten

För bidrag för internationellt utbyte till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker har Internationella rådet under år 2022 enligt fondstyrelsens beslut tillförts 2 030 000 kr (+1 000 000 kr). Detta var en prioritering med syfte att stimulera det internationella utbytet efter den negativa påverkan som pandemin haft på möjligheterna till internationell närvaro för de litterärt verksamma upphovsmännen.

Bidrag för internationella utbyten har beslutats fem gånger under år 2022. Internationella rådet har beviljat sammanlagt 91 (föregående år 46) bidrag för internationella utbyten om totalt 1 486 000 kr (medelbelopp: 16 330 kr). Antalet ansökningar har ökat och närmar sig de nivåer som gällde innan pandemin bröt ut våren 2020.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag för internationella utbyten.*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2022	2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 030	1 030
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(2)	-1 466	-661
ÅRETS RESULTAT		564	369
BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		1 502	1 055
KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat kapital		796	427
Årets resultat		563	369
Skulder			
Övriga skulder	(3)	143	259
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 502	1 055

Noter

(1) Anslagsposten 5:2 ap. 5, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgick till 18 737 000 kr. Enligt styrelsens beslut har 2 030 000 kr av anslagsposten fördelats till bidrag för internationellt utbyte.

(2) Bidrag

	2022 (kr)	2021 (kr)
Beviljade bidrag:	1 486 500	787 100
Ej utnyttjade/återförda bidrag:	-20 000	-126 100
Summa bidrag:	1 466 500	661 000

(3) Avser beslutade ej utbetalade bidrag.

7 Dramatikerstöd

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 13. Dramatikerstöd. Beslut om dramatikerstöd fattas av dramatikerrådet.

I enlighet med förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik får statsbidrag ges till fria teatergrupper, regionala och lokala teaterinstitutioner samt radio- och TV-företag för beställning av nyskriven svensk dramatik. Ansökan om stöd ska göras gemensamt av en dramatiker och den som vill uppföra dramatikers verk.

Anslagsposten har under 2022 uppgått till 4 461 000 kr (+414 000 kr).

Dramatikerstödet storlek motsvarar 2/3 av grundersättningen enligt det vid tidpunkten för beslut gällande avtalet mellan Svensk Scenkonst och Sveriges Dramatikerförbund, avseende förvärv och framförande av scenpjäser. Stödet utbetalas till teatern – men ska oavkortat utgöra arvode till dramatikern. Ett villkor för beviljat stöd är att teatern utöver detta stöd betalar dramatikern ett belopp motsvarande lägst 1/3 av ersättningen enligt nyss nämnda avtal.

Av stödets konstruktion följer att dramatikerstöd beviljas med tre olika belopp, beroende av längden på den pjäs som beställs. Hälften av stödet utbetalas efter beslut; andra hälften betalas ut då premiär ägt rum. Ansökan om dramatikerstöd kan lämnas in när som helst under året. Beslut fattas två gånger om året.

Under året har 55 (2021: 59) ansökningar om dramatikerstöd behandlats, av vilka 32 (2021: 31) bifallits. Totalt har dramatikerrådet beviljat dramatikerstöd till ett belopp av 4 053 940 kr. (2021: 3 987 860 kr)

Vid årets slut hade 46 teatrar ännu inte slutrekvirerat beslutade dramatikerstöd på totalt 3 425 520 kr.

Resultat- och balansräkning: Dramatikerstöd

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2022	2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	4 461	4 047
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Dramatikerstöd	(2)	-4 054	-3 850
Administration	(3)	-230	-210
SUMMA KOSTNADER		-4 284	-4 060
ÅRETS RESULTAT		177	-13

BALANSRÄKNING (tkr)			
	7	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		3 646	3 429
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		44	57
Årets resultat		177	-13
Skulder			
Övriga skulder	(4)	3 425	3 385
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		3 646	3 429

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 13, Dramatikerstöd disponeras av Kammarkollegiet. Medlen utbetalas till styrelsen för Sveriges författarfond (dramatikerrådet) efter rekvisition. Enligt föreskrifterna i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond ska dramatikerrådet på styrelsens vägnar fatta beslut i frågor om bidrag enligt förordningen (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik (dramatikerstöd).

(2) Dramatikerstöd	2022 (kr)	2021 (kr)
Beviljade stöd:	4 053 940	3 987 860
Återförda stöd:	0	-137 940
Summa stöd:	4 053 940	3 849 920

(3) Administrationskostnaderna för utdelning av dramatikerstöd uppgår till 230 000 kr vilket utgör ersättning till verksamheten Bibliotekersättning enligt styrelsens beslut 2022-02-24, prot. nr 402.

(4) Avser beslutade, ej utbetalade dramatikerstöd (3 425 520 kr).

8 Inkomstgarantier för konstnärer

Inkomstgarantier för konstnärer utgör anslagspost 3 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Den ekonomiska redovisningen av denna verksamhet åligger inte styrelsen för Sveriges författarfond. För denna svarar Kammarkollegiet, som disponerar anslagsposten och verkställer utbetalningarna till innehavarna.

Enligt riksdagens beslut ska inkomstgarantin för konstnärer successivt avskaffas. Därför utses inga nya innehavare. Enligt förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer ska dock den som tidigare beviljats inkomstgaranti utses årligen under sin återstående livstid åter till innehavare av inkomstgaranti, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Inkomstgaranti utgår med ett belopp som motsvarar fem prisbasbelopp per år (2022: 5 x 48 300 kr = 241 500 kr). Beloppet minskas med innehavarens årsinkomst upp till ett basbelopp och med 75 procent av årsinkomsten i övrigt.

Samtliga 15 tidigare beslutade innehavare inom författarfondens ansvarsområde har i enlighet med förordningen utsetts till innehavare också för år 2022. Efter att en innehavare senare avlidit fanns vid årets slut 14 innehavare av inkomstgaranti inom författarfondens ansvarsområde.

9 Långtidsstipendier

Långtidsstipendier utgör anslagspost 4 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Stipendium kan enligt förordning (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer utgå för att ge en konstnär, som under längre tid bedrivit konstnärlig verksamhet av god kvalitet, möjlighet att långsiktigt utveckla sitt konstnärskap.

Långtidsstipendier fördelas av Konstnärsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond. Långtidsstipendier utgår under högst 10 år med ett belopp som motsvarar tre prisbasbelopp per år. Innehavare av långtidsstipendium får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Antalet tioåriga långtidsstipendier har av regeringen i regleringsbrevet för år 2022 fastställts till 145 st., en ökning med 5 st. jämfört med föregående år. Styrelsen för Sveriges författarfond ska komma överens med Konstnärsnämnden om hur många stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. Enligt nämndens och fondstyrelsens överenskommelse har författarfonden för närvarande beslutanderätt över totalt 29 långtidsstipendier. Konstnärsnämndens del av anslagsposten redovisas i nämndens årsredovisning för år 2022.

Totalt under år 2022 har inom författarfondens område långtidsstipendier om vardera 144 900 kr utbetalats till 29 personer, till ett sammanlagt belopp av

SVERIGES FÖRFATTARFOND

4 202 100 kr. Sju nya stipendiaterna utsågs under året samtidigt som sex st. innehav upphörde. Av de 29 stipendierna är 21 st. författare/översättare/kulturjournalister (utsedda av fondstyrelsen) och 8 st. dramatiker (utsedda av dramatikerrådet).

Utöver dessa tioåriga stipendier har enligt villkor i regleringsbrev efter överenskommelse fördelats 8 st. (av totalt 42 st.) punktstipendier på 144 900 kr till Sveriges författarfond. Punktstipendierna är inte skattepliktiga och utgör inte pensionsgrundande inkomst. Stipendierna utsågs under året, sex st. av fondstyrelsen och två st. av dramatikerrådet.

Resultaträkning: Långtidsstipendier

RESULTATRÄKNING (tkr)	Not	2022	2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	5 361	3 998
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Långtidsstipendier		-4 202	-3 998
Punktstipendier		-1 159	0
ÅRETS RESULTAT		0	0

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 4, Långtidsstipendier uppgår till 21 143 000 kr och disponeras av Konstnärdsnämnden. De medel som efter överenskommelse mellan Konstnärdsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 5 361 300 kr och utbetalas av Konstnärdsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv anslagsposten och har inga ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	Belopp, kr
2023	4 095 000
2024	4 095 000
2025	4 095 000
2026	3 780 000
2027	1 732 500
2028	1 732 500
2029	1 732 500
2030	1 575 000
2031	1 102 500
2032	0
Summa, kr:	23 940 000

10 Extra anslagna medel (covid-19) 2022

Under utgiftsområde 17 har till Sveriges författarfond även under år 2022 anslagits extra medel med anledning av pandemins påverkan på kulturlivet. Under anslag 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer fördelades 30 000 000 kr på anslagspost 12 "Sveriges författarfond, Stöd med anledning av covid-19".

Anslagsposten har enligt regleringsbrev används enligt förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer, d.v.s. samma förordning som reglerar bidragsgivningen med medel från anslagsposterna ap.4 och ap. 5 (Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker samt Långtidsstipendier). Enligt styrelsens beslut fördelades de anslagna medlen genom ett tilläggsbeslut baserat på tidigare stipendiebeslut enligt fastställda kriterier. Sammanlagt fördelades 1 372 stipendier à 21 800 kr, sammanlagt 29 909 600 kr. Genom förfarandet med ett tilläggsbeslut kunde krisstödet nå mottagarna redan i februari, och baserat på erfarenheten från den omfattande stipendieringen under pandemiåren 2020 och 2021, kunde författarfonden snabbt identifiera en lämplig målgrupp för krisstödet i början av år 2022.

Kostnader för administration och genomförande av verksamheten täcks av medlen under denna anslagspost. Genom tillvägagångssättet med tilläggsbeslut kunde administrationskostnaderna begränsas och fastställdes till 90 400 kr.

Resultaträkning: *Extra anslagna medel (covid-19) 2022*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2022	2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	30 000	72 200
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Stipendier		-29 910	-71 113
Administration	(2)	-90	-1 087
SUMMA KOSTNADER		-30 000	-72 200
ÅRETS RESULTAT		0	0

(1) För fördelning av extra medel under den pågående pandemin användes under året anslagsposten 5:2 ap. 12 "Sveriges författarfond, stöd med anledning av covid-19" (30 000 000 kr). Medlen disponerades av Kammarkollegiet och utbetalades till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

(2) Avser ersättning för administrationskostnader till verksamheten Biblioteksersättning enligt styrelsens beslut 2022-02-24, prot. nr 402.

11 Stipendiestatistik – översikt

I det följande lämnas en samlad översikt över stipendier och stöd m.m. som fördelas av Sveriges författarfond. Här redovisas det totala antalet ansökningar och hur stor del av ansökningarna som kunnat beviljas, men också särredovisat på män respektive kvinnor. De sökandes kön har enbart härletts ur angivet personnummer, i syfte att kunna presentera denna övergripande bild.

Redovisningen görs dels totalt för författarfondens samtliga stöd och stipendier m.m., dels uppdelat på olika verksamhetsgrenar (och stipendietyper). Uppdelningen i verksamhetsgrenar följer här den praktiska uppdelningen i olika berednings- och beslutsprocesser, och motsvarar alltså inte alltid verksamhetsberättelsens redovisning i övrigt av respektive anslagspost.

Därför redovisas de extra stipendier som under samtliga tre år kunnat fördelas ur särskilt anslagna medel med anledning av de ekonomiska konsekvenser som covid-19 medfört, på olika sätt. De "krisstipendier" som fördelades våren 2020 samt våren 2022 särredovisas medan de i övrigt integrerats i redovisningarna av arbetsstipendier m.m. till författare m.fl. samt till dramatiker. ("Krisstipendierna" våren 2022 ingår heller inte i totalredovisningen eftersom fördelningen inte föregicks av ett sedvanligt ansökningsförfarande.)

Därtill gäller att denna stipendiestatistik avser *beviljade* stipendier m.m. under året, till skillnad från den ekonomiska redovisningen i övrigt som ju avser *utbetalade* stipendier och ersättningar under året. I denna sammanställning ingår alltså inte heller tidigare beviljade, nu löpande stipendier eller liknande.

Stipendieberedningen bedrivs genomgående utan kvotering mellan könen, eller på andra sätt förutbestämda hänsyn, exempelvis till yrkeskategorier/genrer, litterära traditioner, regional spridning, ålder eller vilket språk de sökande skriver på eller översätter till eller från. Uppföljningar likt denna görs i efterhand, till stöd för reflexion och diskussion rörande urvalskriterier, medelsfördelning m.m., men styr alltså inte stipendieberedningen på förhand och i direkt mening.

De varierande stipendierna och stöden m.m. är sinsemellan mycket olika, både till karaktär och vad avser ekonomiskt värde. Särskild bibliotek ersättning innebär en ekonomisk grundtrygghet som kan innehas uppåt 20 år, ibland mer, medan ett bidrag för internationellt utbyte inte sällan understiger 15 000 kr. Dramatikerstöden är inga personliga stipendier utan kopplas till beställning och utgör del av arvode. För analysen av söktryck och bifallsprocent ska också betonas att det inte alltid rör sig om antal unika sökande eftersom vissa stipendier kan sökas flera gånger under året.

Över lag är könsfördelningen jämn; med några undantag är skillnaderna mindre än de 60%/40% som normalt används vid jämställdhetsanalyser. Övergripande har tidigare gällt att kvinnors något högre bifallsprocent har kompenserat för att männens andel av de sökande alltid varit större. De senaste åren har dock kvinnors andel också av ansökningarna ökat och är nu de senaste åren genomgående större än männens.

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Det finns skäl att iaktta viss försiktighet när det gäller utläsa trender eller dra slutsatser av utfallet för enskilda år. I synnerhet gäller det den redovisning som görs nedbrutet på vissa verksamheter eller särskilda stipendietyper, där grupperna blir små och de slumpmässiga variationerna följaktligen större.

	2022	2021	2020
Stipendier m.m. ur biblioteksersättningen samt övriga anslag till författare m.fl.			
<i>Antal ansökningar</i>	2 218	2 493	2 694
- varav kvinnor	1 266 (57 %)	1 363 (55 %)	1 435 (53 %)
- varav män	952 (43 %)	1 130 (45 %)	1 259 (47 %)
<i>Antal bifall</i>	370	1171	769
- varav kvinnor	218 (59 %)	662 (57 %)	434 (56 %)
- varav män	152 (41 %)	509 (43 %)	335 (44 %)
<i>Bifallsprocent</i>	17 %	47 %	29 %
- för kvinnor	17 %	49 %	30 %
- för män	16 %	45 %	27 %

Stipendier till dramatiker/manusförfattare och översättare av dramatik			
<i>Antal ansökningar</i>	252	315	275
- varav kvinnor	160 (63 %)	186 (59 %)	157 (57 %)
- varav män	92 (37 %)	129 (41 %)	118 (43 %)
<i>Antal bifall</i>	66	186	105
- varav kvinnor	43 (65 %)	112 (60 %)	67 (64 %)
- varav män	23 (35 %)	74 (40 %)	38 (36 %)
<i>Bifallsprocent</i>	26 %	59 %	38 %
- för kvinnor	27 %	61 %	43 %
- för män	25 %	57 %	32 %

Kriststipendier våren 2020 och våren 2022			
<i>Antal ansökningar</i>	-	-	438
- varav kvinnor	-	-	243 (55 %)
- varav män	-	-	195 (45 %)
<i>Antal bifall</i>	1 372	-	329
- varav kvinnor	784 (57 %)	-	187 (57 %)
- varav män	588 (43 %)	-	142 (43 %)
<i>Bifallsprocent</i>	-	-	75 %
- för kvinnor	-	-	77 %
- för män	-	-	73 %

SVERIGES FÖRFATTARFOND

	2022	2021	2020
Bidrag för internationellt utbyte			
<i>Antal ansökningar</i>	258	124	174
- varav kvinnor	166 (64 %)	76 (61 %)	102 (57 %)
- varav män	92 (36 %)	48 (39 %)	72 (41 %)
<i>Antal bifall</i>	91	46	32
- varav kvinnor	63 (69 %)	31 (67 %)	17 (53 %)
- varav män	28 (31 %)	15 (33 %)	15 (47 %)
<i>Bifallsprocent</i>	35 %	37 %	18 %
- för kvinnor	38 %	41 %	17 %
- för män	30 %	31 %	21 %
Dramatikerstöd			
<i>Antal ansökningar</i>	55	59	69
- varav kvinnor	36,5 (66 %)	34 (58 %)	42,5 (62 %)
- varav män	18,5 (34 %)	25 (42 %)	26,5 (38 %)
<i>Antal bifall</i>	32	33	27
- varav kvinnor	23 (72 %)	19 (58 %)	14 (52 %)
- varav män	9 (28 %)	14 (42 %)	13 (48 %)
<i>Bifallsprocent</i>	58 %	56 %	39 %
- för kvinnor	63 %	56 %	33 %
- för män	49 %	56 %	49 %
Totalt			
<i>Antal ansökningar</i>	2 783	2 991	3 650
- varav kvinnor	1 628,5 (59 %)	1 659 (55 %)	1 980 (54 %)
- varav män	1 154,5 (41 %)	1 332 (45 %)	1 670 (46 %)
<i>Antal bifall</i>	559	1 436	1 262
- varav kvinnor	347 (62 %)	824 (57 %)	719 (57 %)
- varav män	212 (38 %)	612 (43 %)	543 (43 %)
<i>Bifallsprocent</i>	20 %	48 %	35 %
- för kvinnor	21 %	50 %	36 %
- för män	18 %	46 %	33 %
Större stipendier m.m. *			
<i>Antal bifall</i>	34	34	29
- varav kvinnor	17 (50 %)	12 (35 %)	18 (62 %)
- varav män	17 (50 %)	22 (65 %)	11 (38 %)

* Särskild biblioteksersättning samt fem- och tioåriga stipendier

Stockholm den 24 februari 2023

Ann-Christin Nykvist
ordförande

Grethe Rottböll
vice ordförande

Ann Forslind
ledamot

Jörgen Gassilewski
ledamot

Stig Hansén
ledamot

Maja Hjertzell
ledamot

Eva Johansson
ledamot

Annika Legzdins
ledamot

Tony Samuelsson
ledamot

Karin Westerberg
ledamot

Loretto Villalobos
ledamot

/Jesper Söderström
direktör och styrelsens sekreterare

Min rapport från oberoende revisor har lämnats den

Alexandra Salomonsson
Auktoriserad revisor

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Box 6243, S-102 34 STOCKHOLM

Sveavägen 82

Telefon: 08-440 45 50

E-post: svff@svff.se

www.svff.se